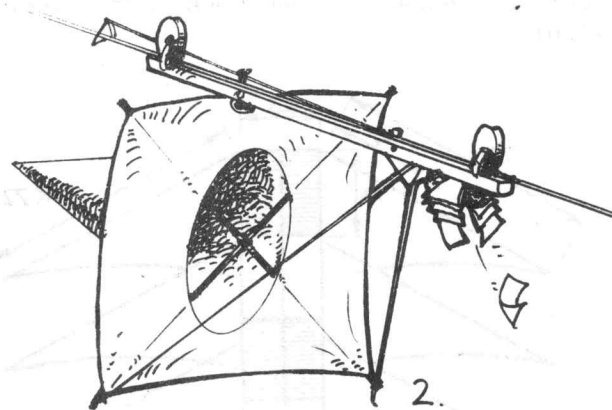
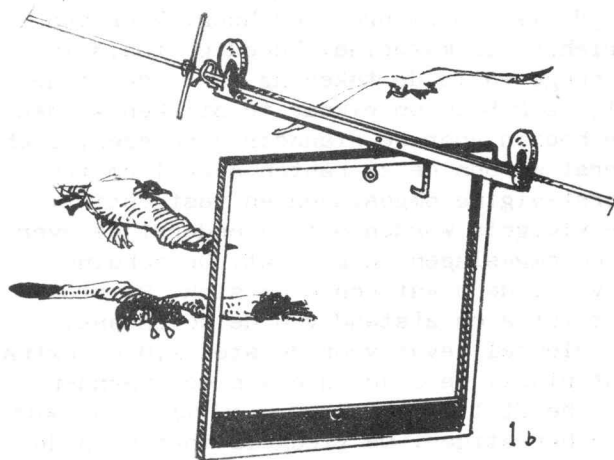
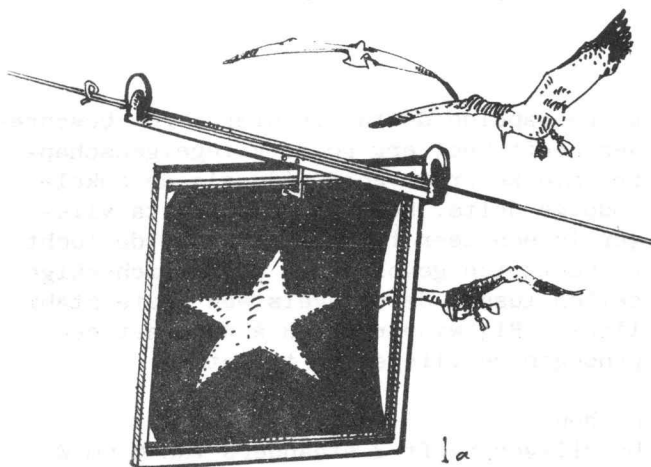

In het tijdschrift "Het Leven" van 28 september 1915 wordt een voor die dagen opmerkelijk verhaal verteld met als kop "October, de maand der Vliegers". Door gashamstering en gevaar voor eigen leven was de balloncommandant W. Pottum genoodzaakt alternatieven te zoeken voor zijn "varen met een luchtbal". Opstijgen met een ballon was tijdens de oorlog (WO-1) te gevaarlijk omdat zowel vriend als vijand het vuur geopend zou hebben. Zo ontwierp W. Pottum een vlieger die geschikt was om personen omhoog te brengen. Naar het zich laat aanzien heeft hij erg veel naar de Franse (J. Silas) Conyne vlieger gekeken. Zelfs de wat vreemd aandoende vaste windzakken lijken uit 1886 te komen als je aan de drenkelingenvlieger denkt van C. Jobert. Eigenlijk blijkt dat kijken naar anderen uit het volgende als we Pottum zelf aan het woord laten: "... weten de meesten veel wat vliegeren is! Dat b.v. in Frankrijk de vlieger gebruikt wordt in het leger en daar een functie van 'n balloncaptief verricht, 'n waarnemer een paar honderd meters omhoog voert? De oorlogsschepen der Franschen en Russen zijn bijna allen van vliegers voorzien, is er geen wind dan is de snelheid van 't schip voldoende om den vlieger omhoog te voeren en tevens met een waarnemer". En hij vervolgt:

"We zien hier dus helaas de vlieger toegepast als oorlogs- en als moordtuig. Gelukkig is ook de moderne vlieger voor meer vreedzame doeleinden beschikbaar en wel voor de zogenaamde "Reclame Plein Air" voor het maken van fotografische vogelvlucht opnamen. 't Is in deze toepassingen dat ik begin met den Vlieger in Holland meer bekend te maken. Wel zijn er reeds firma's geweest, die door middel van vliegers reclamelint in de lucht lieten wapperen.... maar, voor zover mij bekend, hield hiermee ook alles op."

Het sterkst in het oog springende van de Pottumvlieger zijn de twee conische windzakken. Zij dienden om de vlieger meer stabiliteit te geven, zelfs bij veel wind. Pottum: "De wind blaast nu in de zakken, ontsnapt door de openingen en hierdoor worden als het ware twee rails van samengeperste lucht geformeerd." Dat Pottum al de elementen van een doorgewinterde vliegeraar in zich had, blijkt uit zijn bewering dat vliegeren alleen waarde voor hem had wanneer hij aan z'n kabel een rail door de

TORPEDO-TROLLY
MET BALLAST

lucht beschikbaar kreeg en door middel van een boodschapper, of "trolley" zoals hij die noemde: "tot duizend meter hoog toe, en op de gewenste hoogte alles kan laten vallen door 'n hoogst eenvoudig mekaniemkje". Zijn trolley beschrijft hij als volgt: "De